

010000, Нұр-Сұлтан қ., Бейбітшілік к-сі, 11 үй
тел.: 55-66-31, 55-66-35, факс: 55-72-94

010000, г. Нур-Султан, ул. Бейбитшилик, 11
тел.: 55-66-31, 55-66-35 факс: 55-72-94

№
16.06.2021 № 7 ге

**Тұрақты комиссияның
2021 жылғы 16 маусымдағы
қаулысы**

**Нұр-Сұлтан қаласында
3-ЖЭО құрылысын салу
және нөсерлік кәріз
жүйесін әрі қарай дамыту
туралы**

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы Нұр-Сұлтан қаласында 3-ЖЭО құрылысын салу және нөсерлік кәріз жүйесін әрі қарай дамыту туралы ақпаратты тыңдап және талқылап, төмендегіні атап өтеді.

Қазіргі уақытта елордада 3-ЖЭО бірінші кезегінің құрылысы бойынша жоба іске асырылуда, оны іске қосу жылу қуатының сағатына 440 Гкал мөлшерінде өсімін береді. Мердігер ұйым «Центрказэнергомонтаж» АҚ болып табылады.

Ағымдағы жылдың сәуір айында жобаға түзету енгізіліп, мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы алынды. Түзетуден кейінгі жалпы құны 35,3 миллиард теңгеге қымбаттай отырып, 122 миллиард теңгені құрады. Бағаның өсуі 3-ЖЭО қатты отынның орнына табиғи газды пайдалануды жоспарлау, ұлттық валютаның орта есеппен 2,5 есе девальвациясы, қаланың жылу энергиясындағы артып келе жатқан жүктемесін жабу үшін 1-ЖЭО және 2-ЖЭО қаржыландыруды қайта бөлу және жобаның айлық есептік көрсеткішінің (АЕК) құрылыс жылының АЕК-ке 25%-дан астам сәйкес келмеуімен байланысты болды.

Ағымдағы жылы су жылыту қазандығы, трансформаторларды ашық орнату және 3-ЖЭО инженерлік желілер бойынша жұмыстарды жалғастыру жоспарлануда. Объектіде су жылыту қазандығы, желілік су қорының бактары, қызметтік-тұрмыстық корпус және АТҚ-110 кВ бойынша жұмыстар жаңартылды, объектінің дайындығы 70%-ды құрайды.

Жобаны іске асыруды аяқтау және 3-ЖЭО бірінші кезегін іске қосу үшін 2022-2023 жылдардағы жылу беру маусымы басталғанға дейін 30 миллиард теңге (2022 жылға – 20 миллиард теңге, 2023 жылға - 10 миллиард теңге) мөлшерінде қаржыландыру қажет.

Елорданың нөсерлік кәріз жүйесі он жеті тазарту құрылысынан (бұдан әрі - ТҚ) және екі жинағыш тоғаннан, ауданы 15,4 мың гектардан астам аумақтан жерүсті сарқынды суларын бұруды қамтамасыз ететін 610,8 километр нөсерлік, дренаждық және науа-арық кәріз желісінің магистральдық коллекторларынан тұрады.

Қаланың жекелеген учаскелерін су басу түйткілдерін жою мақсатында өнімділігі тәулігіне 13-тен 21 мың м³-ге дейін және тұндырғыш резервуарлар санын 5-тен 7 бірлікке дейін ұлғайта отырып, І-4 ауданының ТҚ реконструкциялау жобасындағы жобаны әзірлеу аяқталды, жобаны 2023 жылы аяқтау жоспарлануда.

«Жастар» шағын ауданында өнімділігі тәулігіне 42,3 мың м³ ТҚ құрылысы және диаметрі 1200-ден 2000 мм-ге дейінгі магистральдық коллекторларды қайта жаңарту жүргізілуде, толық және уақтылы қаржыландыру жағдайында осы жобаны іске асыру 2021 жылы аяқталатын болады.

III-3 ауданының ТҚ кеңейту бойынша жобаны әзірлеу жүргізілуде, жобаны әзірлеу 2021 жылы аяқталады. Сондай-ақ, № 27 көше құрылысының құрамында Тұран және Ұлы Дала даңғылдарының қиылысында нөсер кәрізінің коллекторларын қайта орнату жұмыстары жүргізілді.

2021 жылдан бастап 2025 жылға дейінгі кезеңде 11 жобаны іске асыру жоспарланып отыр, олардың аяқталуы бойынша 11,3 км нөсер кәрізі желілері және 6 нөсер кәрізі тазарту құрылыстары салынатын болады.

Сондай-ақ, «Elorda Eco System» ШЖҚ МКК тұрақты негізде нөсерлі кәріз желілерін тазалау және заңсыз ойықтарды анықтау бойынша жұмыстарды жүзеге асыруда.

Сонымен қатар, Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы (бұдан әрі – тұрақты комиссия) Нұр-Сұлтан қаласында 3-ЖЭО құрылысы және нөсерлік кәріз жүйесінің жұмысында бірқатар кемшіліктер бар екенін атап өтті.

3-ЖЭО құрылысының мерзімі едәуір бұзылғаны байқалады, осыған байланысты ескірген жобалау-сметалық құжаттама түзетуді талап етеді, ел экономикасында өзгерістер орын алуда, бұл жоба құнының артуына алып келеді. Жылу энергиясының тапшылығы проблемасы шешілмеген күйінде қалып отыр, ол жаңа тұрғын үйді пайдалануға беру шамасына қарай ұлғаяда.

Жылу энергиясының тапшылығы салдарынан белгілі бір үйлердің тұрғындары жеке қазандықтардың қызметтерін пайдаланады, бұл коммуналдық қызметтерді төлеуге жұмсалатын шығындардың артуына алып келеді, бұл фактор да бизнестің дамуына теріс әсер етеді.

Аталған проблеманың себептерінің бірі құрылысты дұрыс жоспарламау болып табылады, осыған байланысты 3-ЖЭО әрі қарай салу жөніндегі іс-шаралар жоспарын жасау қажет.

Осы уақытқа дейін 2018-2019 жылдары жүргізілген 1-ЖЭО қайта жаңарту бойынша жұмыстар аяқталған жоқ және айтарлықтай қаражат

жұмсалды, 2009 жылдан бастап 2020 жылға дейін 2-ЖЭО бойынша 105 млрд. теңгеден астам қаражат игерілді.

Жауын-шашын кәрізінің тұнбасы проблемасы бар, елорданың кейбір аудандарын жауын-шашыннан кейін жүйелі түрде су басады. Мәселелерді шешудің дәстүрлі әдістерімен қатар басқаларын да қарастыру ұсынылады. Мәселен, Дрезден техникалық университетінің қалдықтарды басқару институты мен қайталама экономика есебінен іске асыру жоспарланған «Teresa» жобасына назар аудару керек, ол жасанды су қоймаларында оларды қайта пайдалану үшін жауын-шашынды жинауды қамтамасыз етеді.

Отырыс барысында мемлекеттік жөкеңөлік әріптестік шеңберінде салынып жатқан 4 мектеп бойынша алаңнан тыс инженерлік желілер бойынша мәселе қаралды. Аталған объектілерді аралау нәтижесінде депутаттар инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды мектептерге жүргізудің проблемалық мәселелерін анықтады. Бұл ретте «Нұр-Сұлтан қаласының Құрылыс басқармасы» ММ басшысы кейбір мәселелер бойынша өзінің хабардар еместігін көрсетті.

Сонымен қатар, мәслихаттың тұрақты комиссиясының отырысына онлайн режимінде шақырылған және қосылған «Нұр Сұлтан қаласының Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасы» ММ өкілдері отырыс төрағасының мәселелерін елемеді.

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 14-бабының 2-тармағына сәйкес әкімдік, орталық мемлекеттік органдардың аумақтық бөлімшелері, жергілікті бюджеттерден қаржыландырылатын атқарушы органдар, ұйымдар лауазымды тұлғалары белгіленген тәртіппен тұрақты комиссияларға олардың құзыретіндегі мәселелер бойынша қажетті ақпарат беруге міндетті.

Атқарушы органдар тарапынан жоғарыда аталған Заңның бірнеше рет бұзылғанын ескере отырып, мәслихат отырыстарына қатысушылардың жауапкершілігін күшейту қажеттілігі туындайды, қайталап бұзылған жағдайда және оларға дайын болмаған жағдайда, оларға тиісті шаралар қабылданатын болады.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде, Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТТІ:**

1. Жергілікті атқарушы органның Нұр-Сұлтан қаласында 3-ЖЭО құрылысын салу және нәсерлік кәріз жүйесін одан әрі дамыту туралы ақпараты назарға алынсын.

2. Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігіне ұсынылсын:

3-ЖЭО құрылысын салу бойынша атқарылған жұмыстар тізімін және 3-ЖЭО құрылысын аяқтау үшін орындалатын жұмыстар тізімін оның құнын көрсете отырып слайд дайындау;

астананың бюджеттік инвестициялық жобаларының қолданыстағы инженерлік желілері (мектептер, ауруханалар, спорт объектілері, тұрғын

үйлер және т.б.), ағымдағы жай-күйі мен түйткілді мәселелері, сондай-ақ түйткілдерді шешу жолдары бойынша схема түрінде қысқаша анықтама жасау;

«Нұрлы Жол» бағдарламасы аясындағы жобаларды жүзеге асыру барысы туралы ақпарат ұсыну (орындалған және орындалмаған іс-шаралар, орындалмау себептері және проблемаларды шешу жолдары);

елордада нәсерлік кәріз жүйесін дамыту жөніндегі жергілікті атқарушы органның жұмысын жетілдіру жөнінде ұсыныстар жіберу;

«Нұр-Сұлтан қаласының Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасы» ММ басшылығының мәслихат отырыстарына қатысуын қамтамасыз ету бойынша бақылауды күшейту.

3. «Нұр-Сұлтан қаласының Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасы» ММ:

бірінші басшының тұрақты комиссия отырысында болмау себебі туралы түсіндірме берсін.

4. «Нұр-Сұлтан қаласының Құрылыс басқармасы» ММ:

салынып жатқан мектептерге барлық инженерлік желілер бойынша анықтама ұсынсын.

5. Осы қаулының орындалуы бойынша ақпаратты қалалық мәслихатқа бір апта мерзімде беру қамтамасыз етілсін.

6. Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының Құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясы «Нұрлы Жол» бағдарламасының құрылыс объектілерін, сонымен қатар Нұр-Сұлтан қаласының 2-ЖЭО және 3-ЖЭО объектілерін араласын.

7. Осы қаулының орындалуын бақылау Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының Құрылыс, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының
Құрылыс, экология, көлік, сауда
және тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық мәселелері жөніндегі
тұрақты комиссиясының төрағасы**

Б. Котырев